

Barcelona

Rutes pels
calls d'Espanya

Camins de Sefarad

Tots els drets reservats

Creació de Disseny: Verónica Molines
Direcció de Disseny: Ana Fernández
Il·lustracions: Andrea Sirota
Direcció Editorial: Alejandra Abulafia

Barcelona

Als carrerons del Call encara es respira el llegat dels seus "sants i prínceps jueus", en paraules de Benjamí de Tudela, però alhora encara ressona la persecució que va patir aquí la comunitat a finals de l'edat mitjana. Descobriu les empremtes d'aquest passat, gloriós i alhora tràgic, present als murs de les cases i en els buits d'antigues mezuzot.

In the streets of the Call, in the words of Benjamín de Tudela, you can still feel the legacy of its "Jewish saints and princes." But at the same time, the community suffered persecution here at the end of the Middle Ages. Discover the traces of this past, both glorious and tragic, present in the walls of houses and the vestiges of ancient mezuzot.

CAMINOS DE
SEFARAD
RED DE JUDERÍAS DE ESPAÑA

Ajuntament
de Barcelona

Barcelona

Límites | Limits:

NN-NO_{NW} - Girona
 NENE-OW - Lleida
 EE - Mar Mediterrani
 SS - Mar Mediterrani
 SESE - Mar Mediterrani

1.620.809 hab

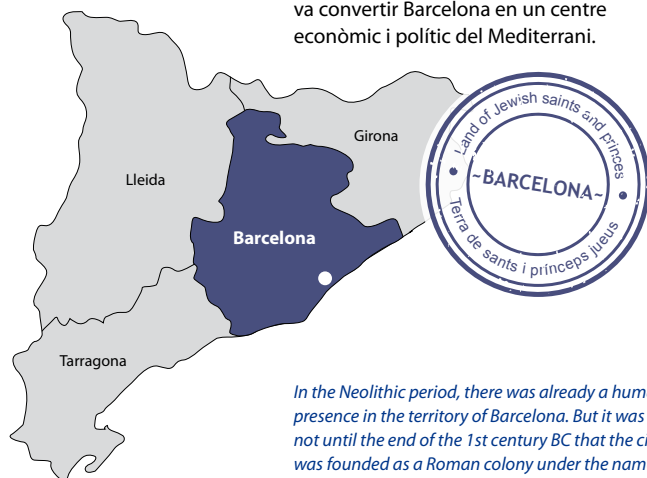

Dades: Data

- Barcelona és la capital de Catalunya i la segona ciutat espanyola en nombre d'habitants.
- La brisa marina mediterrània fa que el temps a Barcelona habitualment sigui agradable.
- Barcelona és un nus de comunicacions molt important que disposa d'un dels aeroports amb més trànsit d'Europa.

Des de temps romans From Roman times

En època neolítica ja hi va haver presència humana al territori de Barcelona, però no va ser fins a finals del segle I aC que es va fundar la ciutat com a colònia romana amb el nom de Bàrcino. Durant 85 anys, Barcelona va estar sota domini musulmà, i amb la reconquesta cristiana es va convertir en comtat de l'Imperi Carolingi i en residència habitual de la Corona d'Aragó. La fructífera època medieval va convertir Barcelona en un centre econòmic i polític del Mediterrani.

In the Neolithic period, there was already a human presence in the territory of Barcelona. But it was not until the end of the 1st century BC that the city was founded as a Roman colony under the name of Barcino. For 85 years, Barcelona was under Muslim rule, and with the Christian reconquest, it became a County of the Carolingian Empire and the permanent residence of the Crown of Aragon. The fruitful medieval period turned Barcelona into the economic and political center of the Mediterranean.

Fuente / Source:
Barcelonaturism.com

- *Barcelona is the capital of Catalonia and the second most inhabited Spanish city.*
- *The Mediterranean sea breeze makes the time in Barcelona usually pleasant.*
- *Barcelona is a very important center for communication and has one of the busiest airports in Europe.*

A prop del mar Close to the sea

El cantautor Joan Manuel Serrat va cantar al mar Mediterrani. Les seves boniques ribes banyen la ciutat comtal, una meravella que cada dia atreu milers de turistes de tots els racons del planeta. Les platges, els passejos, els monuments, les botigues i la gastronomia d'aquesta ciutat són alguns dels ingredients fonamentals del seu èxit internacional. Barris antics que conviuen amb el modern disseny d'alguns dels seus edificis. En el nostre recorregut, l'empremta d'arquitectes de d'avantguarda s'entremescla amb edificis centenaris. Pedres que parlen des de la llunyania de la història i rajoles que somien les visions de Gaudí. Gent local, nous veïns arribats de tot l'orbe i turistes de tota classe de procedències, tots units en un mosaic acolorit format pels seus carrers i places. A Barcelona i a prop del mar, tot és possible.

Singer-songwriter Joan Manuel Serrat sang to the Mediterranean Sea. Its beautiful waters bathe the city of Barcelona: a wonder that attracts thousands of tourists from all around the world every day. Its beaches, promenades, monuments, shops, and gastronomy are some of the fundamental ingredients of the city's international success. Old neighborhoods coexist with the modern designs of some of its buildings. On our journey, the footprints of Vanguardia architects are interspersed with centenary buildings. Stones speak from the depth of history, and tiles dream the visions of Gaudí. Local people, new neighbors from all over the world, and tourists from all kinds of backgrounds are all united in a colorful mosaic that ebbs and flows in the city's streets and squares. There, near the sea in Barcelona, everything is possible.

Ciutat esportiva i olímpica Sports and Olympic city

A més del seu patrimoni cultural i de la seva arquitectura, Barcelona té una ànima esportiva. Molts espais públics són escenaris per a la pràctica esportiva (més del 70% de la ciutadania practica algun esport) i la ciutat disposa d'una potent xarxa d'instal·lacions esportives municipals des de les quals es promou l'esport de base. Barcelona és coneguda internacionalment en l'àmbit futbolístic per la projecció del FC Barcelona (Barça) i, a més, també és la seu d'un altre gran equip de futbol, el RCD Espanyol de Barcelona. Però l'esperit esportiu de la ciutat va molt més enllà del futbol, i aquesta comunió entre la ciutat i l'esport es va simbolitzar en el gran èxit, esportiu, ciutadà i transformador dels Jocs Olímpics de Barcelona 92.

In addition to its cultural heritage and architecture, Barcelona has a sporting soul. Many public spaces are stages for sports practice (more than 70% of citizens practice some sport), and the city has a powerful network of municipal sports facilities that promote grassroots sports.

Barcelona is internationally known in the football field for the projection of FC Barcelona (Barça) and has another excellent football team, the RCD Espanyol de Barcelona.

But the sporting spirit of the city goes far beyond football, and the communion between the city and sports was symbolized by the great success of the Barcelona '92 Olympic Games.

Font / Más información:
<https://www.fcbarcelona.es/>

Barcelona, ciutat modernista

Barcelona, city modernist

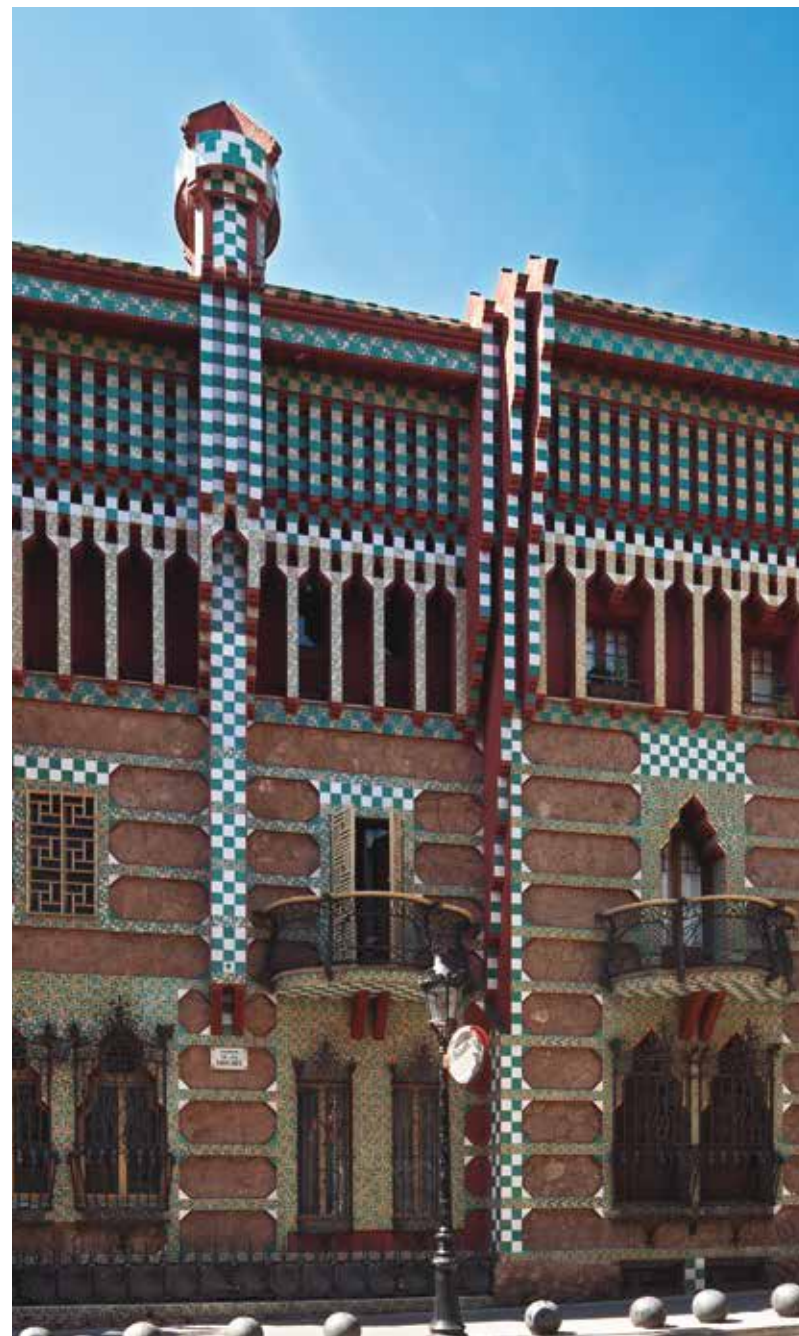

Darrere de les centenàries façanes modernistes de l'Eixample trobem el nom de les famílies de la burgesia barcelonina i també dels arquitectes més destacats. Un bon exemple en són les tres cases de l'anomenada "illa de la discòrdia", al passeig de Gràcia, entre els carrers del Consell de Cent i d'Aragó. Aquí, tres dels grans arquitectes del modernisme, Lluís Domènech i Montaner, Josep Puig i Cadafalch i Antoni Gaudí, van construir una casa per a les famílies Lleó Morera, Amatller i Batlló, respectivament. Si bé és al districte de l'Eixample, i més concretament a la zona coneguda com el "Quadrat d'Or" on trobem la concentració més gran d'edificis modernistes, aquest estil arquitectònic també és present en molts altres llocs de Barcelona. Així, a Ciutat Vella podem apreciar l'incomparable Palau de la Música, i al parc de la Ciutadella, l'edifici del Museu de Ciències Naturals i Zoologia, per esmentar-ne només un parell. L'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau és una de les nou obres mestres del modernisme que hi ha a Barcelona declarades Patrimoni de la Humanitat per la Unesco. Barcelona és, sens dubte, la ciutat europea on el modernisme té una presència més notable en la fisonomia i la personalitat de la ciutat.

Behind the centuries-old modernist façades of the Eixample, we find the names of the Barcelona bourgeoisie families, as well as the most outstanding architects. A good example is the three houses of the so-called "Apple of Discord," in the Passeig de Gràcia, between the Consell de Cent and Aragó Streets. Here, three of the great architects of Modernism, Lluís Domènech i Montaner, Josep Puig i Cadafalch, and Antoni Gaudí, built a house for the Lleó Morera, Amatller, and Batlló families, respectively. Although it is in the Eixample District, and more specifically in the area known as the "Quadrat d'Or" (Golden Square,) in which we find the largest concentration of modernist buildings, this architectural style is also present in many other places in Barcelona. Thus, in Ciutat Vella, we can appreciate the incomparable Palau de la Música, and in the Parc de la Ciutadella, the building of the "Museu de Ciències Naturals i Zoologia", to name but a few. The Hospital of "Santa Creu i Sant Pau" is one of the nine masterpieces of Modernism in Barcelona that have been declared as World Heritage sites by Unesco. Undoubtedly, Barcelona is the European city where modernism has a more significant presence in the appearance and personality of the town.

Font: Source:
<https://www.barcelonaturisme.com/wv3/es/page/74/ruta-modernista.html>

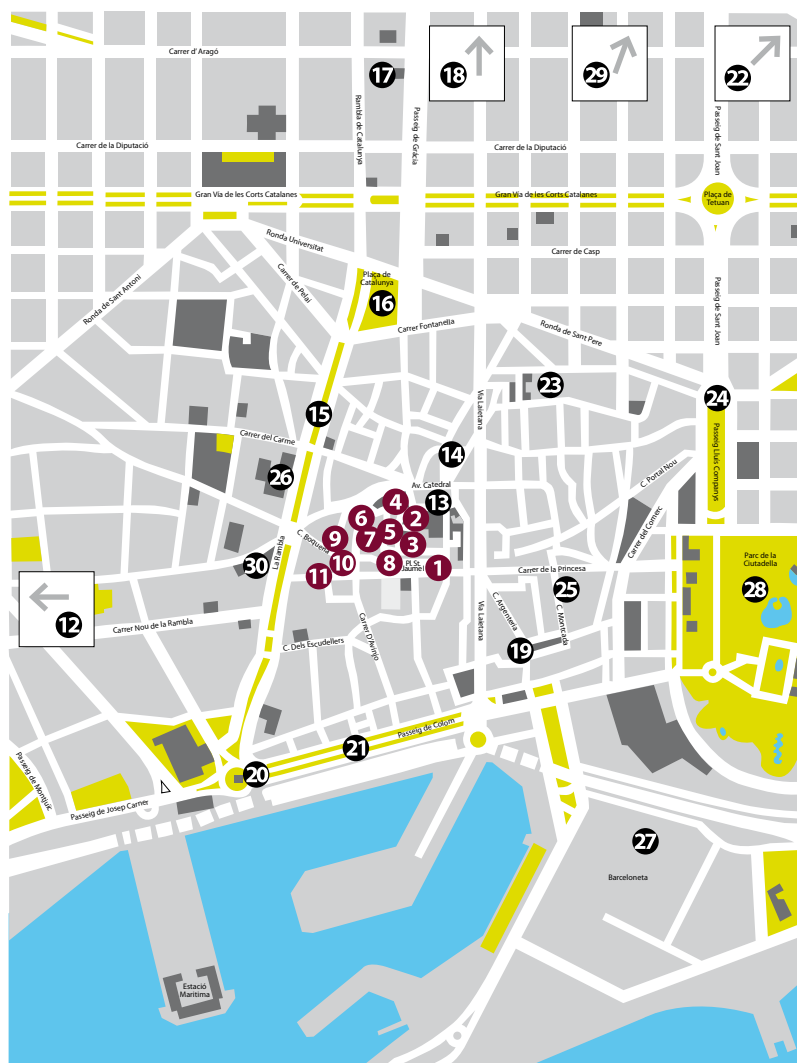

La Casa Vicens va ser el primer encàrrec d'envergadura que va rebre Antoni Gaudí, l'any 1878, i és considerada la seva primera obra mestra.

The Casa Vicens was the first major commission that Antoni Gaudí received in 1878, and is considered his first masterpiece.

Barcelona

La ciutat comtal ofereix tants atractius turístics que mereix una estada prolongada per descobrir-ne tots els racons, monuments, places i, per descomptat, el passeig al costat del mar. Des de les Rambles fins a la Barceloneta, des de Montjuïc fins a l'avui anomenat barri Gòtic. De nord a sud i d'est a oest, aquesta esplèndida metròpolis dibuixa una silueta urbana eclèctica, que combina el disseny arquitectònic d'avantguarda amb emblemàtics edificis amb història centenària com Santa Maria del Mar. En aquest magnífic context urbà destaca al mateix cor del centre històric el call o antic barri jueu.

Llocs d'interès jueu *Jews places of interest*

- 1 **Plaça de Sant Jaume**
Sant Jaume Square
- 2 **Call Major**
Call Major
- 3 **Carrer de Sant Honorat**
Sant Honorat Street
- 4 **Carrer de Sant Sever**
Sant Sever Street
- 5 **Carrer de Salomó Ben Adret**
(antic carrer de Sant Domènec del Call)
Street of Salomó Ben Adret (Old Street of Sant Domènec del Call)
- 6 **Carrer de l'Arc de Sant Ramon del Call**
Street of the Arc de Sant Ramon del Call
- 7 **Carrer de Marlet**
Marlet Street
- 8 **Carrer del Call**
Call Street
- 9 **Banyes Nous**
Banyes Nous
- 10 **Call Menor**
Minor Call
- 11 **Sinagoga del Call Menor - Església de Sant Jaume**
Synagogue of the Call Menor - Church of Sant Jaume
- 12 **Montjuïc**
Montjuïc

Llocs d'interès general *Places of general interest*

- 13 Catedral
- 14 Ajuntament
- 15 La Rambla
- 16 Plaça de Catalunya
- 17 Casa Batlló
- 18 Casa Milà (la Pedrera)
- 19 Basílica de Santa Maria del Mar
- 20 Monument a Cristòfor Colom
- 21 Passeig de Colom
- 22 Sagrada Família
- 23 Palau de la Música
- 24 Arc del Triomf
- 25 Museu Picasso
- 26 Mercat de la Boqueria
- 27 La Barceloneta
- 28 Parc de la Ciutadella
- 29 Park Güell
- 30 Gran Teatre del Liceu

The city of Barcelona offers so many tourist attractions that it deserves a prolonged stay to discover all its corners, monuments, squares, and, of course, the promenade by the sea. From Las Ramblas to La Barceloneta, from Montjuïc to the now called Gothic Quarter, from north to south and from east to west, this beautiful metropolis draws an eclectic skyline, combining avant-garde architectural design with emblematic buildings and centuries-old history such as Santa Maria del Mar. In this magnificent urban context, the Call, or the old Jewish district, stands out in the very heart of the old town.

Oficina d'Informació Turística de Barcelona:
Tourist Information Office of Barcelona
C/ Plaça de Catalunya, 17-S, 08002
Teléfono/ Phone: +34 932 853 834
Web: www.barcelonaturisme.com

Cronologia de la història dels jueus de Barcelona (*)

Chronology of the history of the Jews of Barcelona (*)

Primeres mencions de la presència jueva a Barcelona First mentions of the Jewish presence in Barcelona

Les primeres referències documentals que parlen de jueus a la ciutat daten del segle IX, però probablement ja s'havien establert aquí en els primers segles de l'era cristiana. L'any 875-877, el jueu Judacot va fer d'emissari entre Carles II, el Calb, rei dels francs i emperador d'Occident, i els barcelonins, i va lliurar al bisbe Frodoí deu lliures de plata per reparar la catedral.

There are documentary references to Jews in the city since the 9th century, but they had probably already been established there in the first centuries of the Christian era.

In c. 875-877, the Jew Judacot acted as an emissary between Charles II, the Bald, King of the Franks and the Emperor of the West and the citizens of Barcelona, and gave Bishop Frodoí ten pounds of silver to repair the cathedral.

875-877

El Barrio Judío The Jewish Quarter

La primera notícia documental d'un barri jueu a Barcelona data del segle XI, quan s'esmenta un carrer que "solebat anire ad callem judaicum". En català actual la paraula "call" significa "carrer petit" o "carreró", però en l'alta edat mitjana es pot traduir simplement per "carrer".

The first documentary news of a Jewish quarter in Barcelona dates from the 11th century, when a street called "solebat ire ad callem judaicum" is mentioned. In modern Catalan the word "call" means "small street" or "alley", but in the high middle ages it can be translated simply by "street".

1083

Benjamí de Tudela Benjamín of Tudela

El famós viatger jueu Benjamí de Tudela consignava al seu Llibre de viatges (Séfer Masaot) l'existència d'una comunitat santa d'homes savis i prudents i grans prínceps a Barcelona.

The famous Jewish traveler, Benjamin of Tudela, recorded in his Travel Book (Séfer Masaot) the existence of a holy community of wise and prudent men and great princes in Barcelona.

1165

Jaume I els jueus Jaime I and the Jews

Una altra conseqüència del Concili del Laterà IV va ser el tancament dels calls, de manera que la població cristiana estigués separada de la jueva. Tanmateix, el 1275, el papa Gregori X va recordar a Jaume I la necessitat de crear uns barris reservats als jueus, la qual cosa indica que fins llavors no s'havia complert aquesta disposició.

Another consequence of the IV Lateran Council was the closing of the Jewish quarters, so that the Christian population was separated from the Jewish population. However, in 1275, Pope Gregory X reminds Jaime I of the need to create neighborhoods reserved for Jews, which indicates that this provision had not been fulfilled before.

1275

985

Almansor assalta Barcelona Almanzor assaults Barcelona

En l'assalt d'Almansor a Barcelona (any 985) van morir diversos jueus, i les propietats dels que no tenien hereus van passar a mans del comte. Els jueus de la ciutat tenien la consideració legal de serfs propietat del comte.

In the assault of Almanzor to Barcelona (year 985) several Jews die and the properties of those who did not have heirs pass into the hands of the count. The Jews of the city have legal status as servants owned by the count.

1053-1071

Famílies jueves Jewish Families

El codi legal anomenat Usatges de Barcelona (1053-1071) incloïa algunes disposicions referents als jueus, amb restriccions als seus drets. La comunitat jueva de Barcelona tenia uns tres-cents membres. L'any 1079 la població jueva era d'unes seixanta famílies.

The legal code called Usatges de Barcelona (1053-1071) includes some provisions concerning Jews, with restrictions on their rights. The Jewish community of Barcelona has about 300 members. In the year 1079 the Jewish population was about sixty families.

1215

Concili del Laterà IV Council of Letrán

Malgrat les disposicions del concili, el rei Jaume I va dispensar tots els jueus de l'aljama de Barcelona de portar la rodella; només els recomanava portar la capa rodona quan es trobessin a la ciutat. El 1228 va prohibir que els jueus ocupessin càrrecs públics que suposessin autoritat sobre els cristians, però aquesta ordre no es va arribar a complir. A la seva cort hi havia molts jueus en llocs rellevants.

Despite the provisions of the council, King James I dispenses all Jews from the aljama of Barcelona to wear the shield; only recommends them to wear the round coat when they are in the city. In 1228 it prohibits the Jews from holding public offices that suppose authority over the Christians, but this order will not be fulfilled. In its court there will be many Jews in relevant positions.

1348

Assalt al call de Barcelona The Call of Barcelona is assaulted

L'epidèmia coneguda com la pesta negra va donar lloc a la calúnnia que els jueus enverinaven l'aigua, fet que va fer esclatar la violència. El dissabte 17 de maig de 1348 el call va ser assaltat i diversos jueus van ser assassinats. El rei Pere IV va demanar al papa una declaració oficial en la qual fes constar que les acusacions contra els jueus eren calúnnies, i el papa Climent VI va promulgar dues butlles sobre això.

The epidemic known as the Black Death leads to the slander that Jews poison water, a fact that triggers violence. On Saturday May 17, 1348 the call is assaulted and several Jews are killed. King Peter IV asks the Pope for an official statement stating that the accusations against the Jews are slander, and Pope Clement VI promulgates two bulls on the matter.

Falses acusacions i atacs

False accusations

Des de finals del segle XIII, els jueus barcelonins van veure com el call es convertia en un gueto on se'ls segregava, se'ls confinava i, en ocasions, se'ls agredia. Així va ser per exemple el 1367, quan els principals representants de l'aljama, com ara Nissim Girondí, Hasday Cresques o Isaac ben Seixet Perfet, van ser tancats a la mateixa Sinagoga Major i obligats a respondre en la instrucció d'un conegut cas de profanació d'hòsties, per part de jueus, a Girona. A finals del segle XIV es va viure una situació bastant crítica a la ciutat a causa del declivi econòmic, els moviments socials i les crisis municipals, tot un cúmul de circumstàncies en les quals la més mínima espurna podia fer esclatar la violència i dirigir-la cap a les minories religioses. Les prediques de Ferrand Martínez, ardiaca d'Ecija, causa directa dels atacs als calls de Sevilla i de tot Andalusia, van provocar que el call barceloní fos assaltat entre els dies 5 i 8 d'agost de 1391. Uns tres-cents jueus van ser assassinats, d'altres es van batejar i d'altres van fugir.

From the end of the thirteenth century, the Jews of Barcelona saw how the Jewish quarter turned into a ghetto, where they were segregated, confined and sometimes attacked. This is the case, for example, in 1367, when the main representatives of the aljama, such as Nissim Girondí, Hasday Cresques or Isaac ben Sésset Perfet, are locked in their own synagogue and forced to respond in the investigation of a well-known case of desecration of hosts, on the part of Jews, in Girona. At the end of the fourteenth century a very critical situation in the city due to economic decline, social movements and municipal crises, a whole cluster of circumstances in which the slightest spark can explode violence and direct it towards religious minorities. The sermons of Ferrand Martínez, archdeacon of Ecija, direct cause of the attacks on the Jewish quarters of Sevilla and Andalusia, cause the Barcelona call to be assaulted between August 5 and 8, 1391. Some 300 Jews are murdered, others they are baptized and several others flee.

1367 - 1391

1401

Prohibició del barri jueu The Jewish district is prohibited

L'any 1401 Martí I, l'Humà, va prohibir el restabliment d'una aljama i d'un barri jueu a Barcelona. Moltes famílies converses es van quedar a la ciutat i residien a l'antic Call Menor.

In the year 1401 Martín I, the Human, prohibits the restoration of an aljama and a Jewish neighborhood in Barcelona. Many conversas families stay in the city and reside in the old Call Menor.

1487

Nova Inquisició New Inquisition

El 1487 molts conversos, acusats de cripto jueus, van decidir marxar quan va implantar-se a la ciutat la nova Inquisició reial, per ordre dels Reis Catòlics. En gran part van fugir i es van instal·lar en terres de l'imperi Otomà i al Magrib.

In 1487 many converts, accused of crypto-Jews, decided to leave when the new Royal Inquisition was implanted in the city, by order of the Catholic Monarchs. Largely flee and settle in the lands of the Ottoman Empire and the Maghreb.

Podem trobar inscripcions en caràcters hebraics en murs d'edificis, principalment a les façanes del Palau del Lloctinent que donen a la plaça de Sant Lu i a la plaça del Rei. Es tracta de carreus procedents de la necròpolis jueva de Montjuïc, que va ser espoliada després de 1391. Les làpides van ser reaprofitades com a material de construcció.

We can find inscriptions in Hebrew characters on the walls of buildings, mainly on the façades of the Palau del Lloctinent that overlook Plaza de Sant lu and Plaça del Rei. These are ashlar from the Jewish necropolis of Montjuïc, which was plundered after 1391. The tombstones were reused as construction material.

Personatges Il·lustres Illustrious people

Salomó ben Adret

(1235-1310)

El banquer que es va convertir en gran rabí

The Banker who became the Chief Rabbi

Salomó ben Adret pertanyia a una família acomodada del call barceloní que es dedicava al préstec bancari. En un primer moment va treballar en el negoci familiar, però aviat es va decantar pels estudis religiosos i finalment va destacar com a jurista talmudista. Va tenir per mestres dues grans figures: el rabí Mossé ben Nahman de Girona (Nahmànides, 1194-1270) i el rabí pietista Jonà ben Abraham Gerondí (c. 1200-1263). Els relats que ens arriben de la seva personalitat el descriuen com "un home emprenedor, de caràcter fort i judici ferm". Va acceptar el títol de gran rabí de Barcelona i va exercir aquest càrrec durant més de quaranta anys. Guardià de l'ortodòxia, va fundar la seva pròpia acadèmia talmúdica. Posseïa exemplars del Talmud que procedien de les acadèmies de Babilònia i Kairouan, i entre els seus deixebles es comptaven

jueus procedents de tot Catalunya, Aragó, Castella, França i Alemanya.

Es va convertir en la més alta autoritat en jurisprudència rabínica d'Europa, i molts dels seus més de tres mil dictàmens o resposta (*) són encara avui plenament vigents.

(*) Els resposta són interpretacions dels textos sagrats a partir de consultes de persones o comunitats jueves.

Solomon ben Adret belonged to a well-to-do family in the Jewish quarter of Barcelona dedicated to bank loans. In his youngest years, he worked in the family business, but he soon opted for religious studies and finally stood out as a Talmudist jurist. Rabbi Mossé ben Nahman of Gerona (Nahmanides, 1194-1270) and the pietist rabbi Yonah ben Abraham Gerondi (c. 1200-1263) were two of his great masters. The stories that come to us from his personality describe him as "an enterprising man of strong character and firm judgment." He accepted the title of Grand Rabbi of Barcelona, a position he held for more than forty years. Guardian of orthodoxy, he founded his own Talmudic academy. He had copies of the Talmud that came from the academies of Babylon and Al-Kairawuan, and among his disciples were Jews from all over Catalonia, Aragon, Castile, France, and Germany.

He became the highest authority in rabbinical jurisprudence in Europe, and many of his more than three thousand opinions or responsa () are still valid today.*

(*) The responsa are interpretations of the sacred texts based on consultations of Jewish people or communities.

Descarrega aquesta publicació amb la informació completa sobre aquest personatge fascinant: <http://www.bcn.cat/museuhistoriaciutat/docs/ProgramaSalomoBenAdretCASTxweb.pdf>
Download this post with complete information about this fascinating character: <http://www.bcn.cat/museuhistoriaciutat/docs/ProgramaSalomoANG.pdf>

Abraham bar Hiyya

Mirant les estrelles

Looking at the stars

(c. 1065 – c. 1137)

Jueu barceloní d'origen andalusí. Va tenir la consideració de nassí ('príncep'). Era traductor d'obres àrabs, i també matemàtic, astrònom, astròleg i filòsof; va ser ell qui va introduir a Europa nocions d'àlgebra com ara l'equació de segon grau. Gràcies a la seva faceta de traductor, va apropar els coneixements culturals i científics del món àrab als savis i erudits jueus i cristians.

Barcelona and of Andalusian origin. Had the consideration of "nassí," prince. Translator of Arabic works. Mathematician, astronomer, astrologer, and philosopher; introduced, in Europe, notions of algebra as the equation of the second degree. Thanks to his role as a

translator, he brought the cultural and scientific knowledge of the Arab world to Jewish and Christian scholars.

Hasday Cresques

Un líder savi, un filòsof

impressionant

A wise leader, an impressive philosopher

(c. 1340 – c. 1411)

Fill d'una família de mercaders i rabins barcelonins, es va convertir en el líder dels jueus de la Corona catalanoaragonesa. Hasday Cresques va ser considerat el filòsof jueu medieval més important després de Maimònides. És l'autor d'Or Adonay ("La llum del Senyor"). Secretari de l'aljama de Barcelona, des del 1373 va actuar com si ho fos dels reis en assumptes jueus. També va ser gran rabí de Saragossa des del 1389.

L'any 1390, per la seva amistat amb el rei Joan I, va ser nomenat primer jutge de mal·linut i després jutge únic i suprem de totes les aljames d'Aragó. Gràcies a la seva presència allà i que els reis es trobaven a Saragossa durant l'estiu del 1391, la comunitat de la capital no va ser destruïda, i també es va

evitar la destrucció de la majoria de calls aragonesos. En aquest desastre, Hasday va perdre a Barcelona el seu únic fill, i des d'aleshores tots els seus esforços es van encaminar a reconstruir des de Saragossa els calls de tota la Corona d'Aragó i, en especial, la de Barcelona, sense èxit.

The son of a family of merchants and rabbis from Barcelona, he became the leader of the Jews within the Catalan-Aragonese Crown. Hasday Cresques is considered to be the most important medieval Jewish philosopher, after Maimonides. He is the author of "Or Adonay" ("The Light of the Lord"). As the Secretary of the Aljama of Barcelona since 1373, he acted as the King's representative on Jewish affairs. He was the great Rabbi of Saragossa from 1389, and in 1390, because of his friendship with King Juan I, he was named the Supreme Judge of all the Aljamas of Aragon. Thanks to their presence and to the fact that the King was in Zaragoza during the summer of 1391, the community of the capital was not destroyed, and the destruction of most of the Aragonese Jewish quarters was also avoided. In the disaster, Hasday lost his only son in Barcelona. Since then, all his efforts were directed at rebuilding the Jewish quarters of the Crown of Aragon from Saragossa, and especially that of Barcelona, but without success.

Descobrint el call

Discovering the Jewish Quarter

Els calls catalans van tenir períodes d'esplendor llargs i brillants. Això va ser, d'una banda, gràcies al contacte de les principals aljames amb els grans centres jueus del mediterrani. Un exemple de tots ells va ser el call de Barcelona, que alguns estudiosos afirmen que en el seu moment més àlgid tenia gairebé 4.000 membres. Es tractava del call més gran dels països de la Corona d'Aragó.

The Catalan Jewish quarters enjoyed long and brilliant periods of splendor. The reason for these periods was the commercial connections between the Jewish communities and the principal Jewish centers of the Mediterranean. An example was the Jewish quarter of Barcelona, which some scholars maintain reached almost 4,000 members at its most critical moment. It was the most significant Jewish quarter in the countries of the Crown of Aragon.

Barcelona tenia tallers al call o fora del barri jueu en els quals s'elaboraven boniques aggadot il·luminades, com ara l'Aggadà d'Or o l'Aggadà de Barcelona.

Barcelona had workshops in the Call or outside the Jewish quarter where beautiful illuminated Hagadot were made, such as the Haggadah of Gold or the Haggadah of Barcelona.

וְשֵׁר בַּחֹר כְּנוּמָכָל יַעֲסֹד וְזִמְנוּ מִכָּל לִשְׁוֹן יוֹקֵן
קִדְשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֵינוּ וְתָתֵן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ כְּאַהֲבָה מִן
יְדֵים לִשְׁמֹחַ חֲנֻכָּה חֲנֻכָּה לִשְׁשׂוֹן אֶת יוֹם
הַמִּצְוֹת הַזֶּה זִמְנֵנוּ חִירָתֵנוּ כְּאַהֲבָה מִקֶּרֶב
לִי צִאת מִצְרַיִם כִּי כְּנוּ לַחֲרֹתֵנוּ
כָּל הַעֲשִׂים וּמוֹעֵי קִדְשֵׁךְ כְּשִׂמְחָה
לִשְׁוֹן הַחֲלָלֵנוּ בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקוֹם שֵׁשׁ
כְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִלֵּךְ
פֹּדֵא מְאֹד הָאֱלֹהִים
אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִלֵּךְ הַיְעֹלָם הַזֶּה
בֵּן קִדְשֵׁנוּ לַחֲלָלֵנוּ כֵּן אֲדֹר לַחֲשֵׁךְ בֵּן
לְיוֹם כֵּן יוֹם הַשְׁבִּיעֵנוּ לִשְׁשֵׁת יְכִי הַבִּיעֵנוּ
וְיִשֶׁת שִׁבְתֵּנוּ לִקְדוּשָׁת יוֹם טוֹב הַכִּדּוּלָה
אַתָּה יְיָ הַפֶּסֶח־לֵךְ בֵּן קִדְשֵׁנוּ לַקִּדְשֵׁנוּ
אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִלֵּךְ הַיְעֹלָם
שִׁחֲחֵנוּ וְקִכְסֵנוּ וְהִנֵּנוּ יוֹכֵנוּ

Els límits del Call Major i el Call Menor: *The limits of the Call Major and the Call Minor:*

Els límits del Call Major eren el carrer del Call i la plaça de Sant Jaume al sud; la línia de cases entre Sant Honorat i el carrer del Bisbe, a l'est; una línia imprecisa entre el carrer de Sant Sever i la placeta de Sant Felip Neri, al nord; i la muralla romana a l'oest. Tanmateix, a mitjan segle XIII el rei va autoritzar a obrir portes i finestres a la muralla romana, i els límits es van expandir amb la urbanització dels carrers d'Avinyó i dels Banyes Nous. A les zones perifèriques s'alternaven cases de jueus i cases de cristians. Els límits del Call Menor o nou barri jueu creat el 1257 coincideixen amb els actuals carrers de la Boqueria, d'en Rauric, de la Lleona i d'Avinyó.

9 Carrer dels Banyes Nous *Banyes Nous Street*

El nom d'aquest carrer fa referència a un edifici singular que el va caracteritzar durant llarg temps: els Banyes Nous, els banys públics medievals de la ciutat, que es trobaven fora del recinte del call. Estaven situats a la part d'aquest carrer que fa cantonada amb el de la Boqueria, en l'espai que ocupa ara un edifici amb uns destacables esgrafiats barrocs.

The name of this street refers to a unique building that characterized it for a long time: the Banyes Nous, the medieval public baths of the city. They were located in the part of this street that is on the corner of La Boqueria, in the space that a building with some remarkable baroque sgraffiti now occupies. They were outside the call's enclosure.

11 Sinagoga del Call Menor *Minor Call Synagogue*

A la desembocadura del carrer del Remei al carrer de Ferran hi ha la parròquia de Sant Jaume, que ocupa l'edifici de l'antic convent de la Trinitat. En aquest mateix solar hi havia la sinagoga del Call Menor, demolida a iniciativa d'un grup de conversos després del 1391 per construir-hi una capella dedicada a la Santíssima Trinitat.

At the end of the street of the Remei in Ferran street is the parish of Sant Jaume, which occupies the building of the former convent of the Trinitat. On this same site was the Call

Menor synagogue, demolished on the initiative of a group of converts after 1391 to build in its place a chapel dedicated to the Holy Trinity.

The limits of the Call Major were Calle del Call and Plaza de Sant Jaume to the south, the line of houses between Sant Honorat and Calle del Bisbe to the east, the imprecise line between the street of Sant Sever and the square of Sant Felip Neri to the north, and the Roman wall to the west. However, in the middle of the 13th century, the king authorized the opening of doors and windows in the Roman wall, and the boundaries expanded with the urbanization of the streets of Avinyó and dels Banyes Nous. In the outlying areas, there were alternating houses of Jews and Christians. The limits of the Call Menor, the new Jewish district created in 1257, coincide with the current streets of Boqueria, d'en Rauric, de la Lleona, and Avinyó.

4 Carrer de Sant Sever *Sant Sever Street*

El carrer de Sant Sever era un atzucac que no es va obrir fins a l'any 1394, després de la desaparició del call. La zona, pròxima a la Catedral, va canviar molt d'aspecte al segle XVII amb l'ampliació per aquest sector de l'edifici del Palau de la Generalitat.

The street of Sant Sever was a blind alley that was not opened until the year 1394, after the disappearance of the call. The area next to the cathedral changed a lot in the seventeenth century with an expansion of the Palau de la Generalitat building.

2 Call Major *Main Call*

La primera comunitat jueva es va instal·lar principalment al sector nord-oest de l'antiga quadrícula de Bàrcino. Després dels dos concilis del Laterà del 1179 i el 1215 es va establir l'obligació que tota la població jueva es concentrés en aquesta part de la ciutat.

The first Jewish community was installed mainly in the northwest sector of the old Barcino grid. After the two Lateran councils of 1179 and 1215, the concentration of the entire Jewish population in this part of the city was forced.

12 Plaça del Rei *Rei Square*

La plaça del Rei és un espai apartat que es va obrir enmig del Barri Gòtic, davant del Palau Reial Major, que durant l'edat mitjana havia estat residència dels comtes de Barcelona i reis d'Aragó.

Plaça del Rei is a modest space that opens in the middle of the Gothic Quarter, opposite the Palau Reial Major, during the middle age residence of the Counts of Barcelona and Kings of Aragon

Itinerari Itinerary

El call o barri jueu barceloní conserva l'entramat urbà medieval. L'antic call s'intueix en les línies mestres del traçat dels seus carrerons i racons plens d'encant. Les pedres antigues són testimoni d'aquells pobladors jueus que alguna vegada van caminar per aquests mateixos carrers per on avui, tants segles després, transitem.

The Call, or Jewish district of Barcelona, preserves the medieval urban fabric. The old Jewish quarter is intuited in the masterful lines of its streets and corners full of charm. The ancient stones are a testimony of those Jewish settlers, who once walked the same streets as we are transiting today, so many centuries later.

1 Plaça de Sant Jaume Sant Jaume Square

Situada al mateix cor del barri vell, la plaça de Sant Jaume assenyala un dels límits del Call Major de Barcelona, que s'obria al nord-oest. En l'edat mitjana la plaça, que avui és tot un símbol de la vida pública catalana, amb els palaus de la Generalitat i de l'Ajuntament cara a cara, era, tanmateix, poc més que un eixamplament entre els actuals carrers de la Llibreteria i del Call. Aquí s'ha documentat l'existència de cases i obradors dels jueus fora dels límits del barri. Com en altres ciutats espanyoles, abans que les disposicions reals els obliguessin a concentrar-se en un espai concret, els jueus van poder viure dispersos per Barcelona.

Located in the very heart of the old quarter, the Plaça de Sant Jaume marks one of the limits of the Major Call, the Principal Jewish Quarter, which covers the area from here to the northwest of the city. In the Middle Ages, the square, which today is a symbol of Catalan public life, with the palaces of the Generalitat and the City Council facing each other, was nevertheless little more than a widening between the current streets of the Llibreteria and the call. The existence of houses and workplaces of Jews outside the limits of the neighborhood has been documented. As in other Spanish cities, before real provisions forced them to concentrate on a specific space, the Jews could live around the area of Barcelona.

El palau de la Generalitat.
The Generalitat palace.

2 Call Major Main Call

El Call Major ocupava el quadrant nord-est de la ciutat romana. De la urbanització romana es conserven indicis de la muralla a l'interior de les cases situades entre els carrers dels Banys Nous, del Call i de l'Arc de Sant Ramon del Call. A l'interior d'una de les botigues d'aquest sector que dona al carrer del Call s'hi poden contemplar els magnífics carreus de la muralla romana.

The Major Call occupied the northeast quadrant of the Roman city. With Roman urbanization, the wall conserved some vestiges inside the houses located between the streets of the Banys Nous and Call i the Arc de Sant Ramon of the Call. In the interior of one of the shops in this sector that overlooks Call Street, it is possible to contemplate the magnificent ashlar of the Roman wall.

3

Carrer de Sant Honorat Sant Honorat Street

L'actual carrer de Sant Honorat (abans de la desaparició del Call anomenat carrer de la Font ja que hi havia una font pública exclusiva per als habitants del barri jueu) va ser un dels decumani minori de la ciutat romana, i en la seva confluència amb la plaça de Sant Jaume va estar tancada per un portal que establia un dels límits del Call Major. El lateral de l'actual Palau de la Generalitat, a la dreta, es correspon amb una línia de cases jueves que van comprar els membres de la Diputació del General l'any 1400, per aixecar-hi aquest edifici gòtic projectat per l'arquitecte Marc Safont, que més tard patiria ampliacions i transformacions.

The current street of Sant Honorat (before the disappearance of the Call called street of the Font for existing there a public fountain exclusively for the inhabitants of the Jewish district) was one of the decumani minori of the Roman city, and in its confluence with the square of Sant Jaume was closed by a portal that established one of the limits of the Call Major. The side of the current Palace of the Generalitat, on the right, corresponds to a line of Jewish houses that members of the Diputació del General bought in the year 1400, in order to raise in its place this Gothic building designed by the architect Marc Safont, that would suffer after extensions and transformations.

4

Carrer de Sant Sever Sant Sever Street

El carrer de Sant Sever (en època del Call, part de l'anomenat carrer de la Volta) era un atzucac que no es va obrir fins a l'any 1394. La zona, pròxima a la Catedral, va canviar molt d'aspecte al segle XVII amb la construcció de la part posterior de l'edifici del Palau de la Generalitat, d'una banda, i la de l'església de Sant Sever, de l'altra.

The street of Sant Sever (at the time of the Call, part of the so-called street of the Volta, the "vault") was a cul-de-sac that did not open until the year 1394. The area, close to the Cathedral, changed a lot of appearance in the seventeenth century with the construction of the back of the building of the Palau de la Generalitat, on the one hand, and that of the church of Sant Sever, on the other.

Les sitges d'un magatzem medieval del call The silos of a medieval warehouse of the Call

A l'edifici número 2 del carrer de la Fruita, que fa cantonada amb el carrer de Sant Honorat, s'han fet investigacions arqueològiques que han permès confirmar l'existència d'una domus d'època romana tardana amb mosaics i altres restes d'època posterior. L'altre element que sorprèn quan es visiten aquestes restes és la presència de sis grans sitges que van formar part d'un gran magatzem, d'un alfòndec, situat al call de Barcelona. Els alfòndecs eren espais on els mercaders que arribaven a la ciutat deixaven les mercaderies i passaven la nit. Impressionen l'alçària i la capacitat de les sitges, així com el seu sistema constructiu, una acurada obra de fàbrica que s'eleva gairebé quatre metres.

El complex medieval fa patent la vitalitat econòmica i comercial del call de Barcelona al segle XIII.

In building number 2 on the street of a Fruita, where a corner is formed with the street of Sant Honorat, archaeological investigations confirmed the existence of a domus of late Roman times with mosaics and other items of a later time. The other element that surprises those who visit these remains is the presence of six large silos that were part of a large warehouse, an alhóndiga, located in the Jewish quarter of Barcelona. The alhóndigas were spaces where merchandise was stored by the merchants who came to the city and spent the night.

People are typically impressed by the height and capacity of the silos, as well as their constructive system, a careful factory work that rises almost four meters. The medieval complex shows the economic and commercial vitality of the Jewish quarter of Barcelona in the 13th century.

Mosaic of the Roman domus i, al fons, sitja medieval del call de Barcelona.

Mosaic of the Roman domus and, in the background, medieval silo of the Jewish quarter of Barcelona.

Metges i poetes Doctors and Poets

En una part del solar de la casa (actual sector o bloc d'estil gòtic del Palau de la Generalitat) que sobresurt de la línia de façana, hi havia, al segle XIV, la casa més rellevant del conjunt. Per l'est es trobava amb el carrer del Bisbe.

Va pertànyer al poeta Moixé Natan, i posteriorment al metge cirurgià Bonjuà Cabrit i als seus hereus. Sembla que aquesta àrea, propera a una porta del call, era la zona de residència dels metges i cirurgians. Un motiu pel qual aquesta era la ubicació concreta dins del call era la proximitat al Palau Reial, al qual eren cridats sovint. Molts jueus eren assidus de la casa del rei i, fins i tot, van ocupar càrrecs en l'Administració reial.

In part of the lot of the house (present sector or block of Gothic style of the Palace of the Generalitat) which stands out from the line of facade, was, in the fourteenth century, the most relevant house of the whole. It was on the East with Bisbe Street.

It belonged to the poet Moshé Natán, and later to the surgeon Bonjuà Cabrit and his heirs. It seems that this area, near a door of the Call, was the area of residence of doctors and surgeons. One reason for this particular location within the Call was the proximity of the royal palace, to which they were often called. Many Jews were regulars of the king's house and even held positions in the royal administration (dances, ambassadors). His knowledge of Arabic facilitated his work near the monarch. Next to it there was a dead end, currently positions in the royal administration.

Descobreix el call de Barcelona en aquest vídeo

Discover the Call of Barcelona in this video

<https://vimeo.com/217810798>

5

Carrer de Salomó Ben Adret (antic carrer de Sant Domènec del Call) Sant Domènec del Call Street (Old Street of Sant Domènec del Call)

Conegut també com a carrer de la Carnisseria o carrer de la Sinagoga Major, era el carrer més important del barri jueu. A l'inici del carrer hi havia el portal d'entrada, la casa del porter i la carnisseria, que era el lloc on es venia la carn caixer, però on també compraven carn els cristians. Tenia portals que donaven al carrer del Call i altres al carrer de Sant Domènec. En aquest mateix carrer hi havia la Sinagoga Major i cases de famílies benestants. A l'extrem superior del carrer hi havia una

petita sinagoga coneguda amb el nom de "sinagoga d'en Massot".

Also known as Calle de la Carnisseria or Calle de la Sinagoga Mayor, it was the most important street in the Jewish quarter. At the beginning of the street were the entrance portal, the doorman's house, and the butcher shop. This was the place where the meat was sold but where Christians also bought meat. It had portals that led to Calle del Call and others to Sant Domènec Street. On this same street was the main synagogue and houses of wealthy families. At the upper end of the road, there was a small synagogue known as the "Synagogue d'en Massot".

Reparació històrica Historical repair

L'Ajuntament de Barcelona va aprovar el juliol de 2018 canviar el nom del carrer de Sant Domènec del Call, que recorda la matança del 1391 en la qual van ser assassinats uns tres-cents jueus, pel de Salomó Ben Adret, un rabí barceloní i figura clau en la història de la cultura catalana medieval, a més de ser un referent de convivència a la ciutat. El primer tinent d'alcaldia de Barcelona, Gerardo Pisarello, va descriure el canvi com "un acte de reparació històrica", i va considerar inacceptable que la ciutat hagi tingut un carrer homenatjant la matança i el saqueig

de propietats que va tenir lloc entre el 5 i el 8 d'agost —dia de Sant Domènec— del 1391.

The City Council of Barcelona approved in July 2018 to change the name of Sant Domènec del Call Street, which recalls the 1391 massacre in which some 300 Jews were killed by Salomó Ben Adret, a Barcelona rabbi and key figure in the history of medieval Catalan culture. The street is also a benchmark for coexistence in the city. The first deputy mayor of Barcelona, Gerardo Pisarello, described the change as "an act of historical reparation", and considered it unacceptable that the city had a street honoring the massacre and looting of properties that took place between the 5th and 8th of August—on the day of Santo Domingo—of 1391.

La disputa de Barcelona *The Disputation of Barcelona*

L'any 1263 el rei Jaume I, a instàncies dels frares predicadors, va convocar i presidir al seu palau de Barcelona la disputa religiosa entre Moixé ben Nahman, rabi de Girona, per part jueva, i fra Pau Crestià, convers, per part cristiana. A més del rei, hi havia presents Raimon de Penyafort i moltes altres personalitats. El debat sobre les dues religions va durar diversos dies i va tractar diversos temes, com la vinguda del Messies. D'aquesta disputa, que va transcendir a tot Europa, se'n conserven versions en llatí i hebreu.

Les conseqüències de la disputa van ser la censura i la crema de llibres hebreus, l'obligació d'escollar les prediques dels dominics i l'exili a Jerusalem de Moixé ben Nahman. Va morir a Sant Joan d'Acre el 1269.

In the year 1263 King Jaime I, at the request of the friars preachers, summoned and presided over in his palace in Barcelona the religious dispute between Moshe ben Nahman, rabbi of Girona, on the Jewish side, and Fr. Pau Cristià, convert, on the Christian side. In addition to the king, St. Raimundo de Penyafort and many other personalities are present. The debate on the two religions lasts several days and deals with various topics, such as the coming of the Messiah. Of this dispute, whose transcendence reached all of Europe, versions in Latin and Hebrew are preserved. Consequence of the dispute was the censorship and burning of Hebrew books, the obligation to listen to the preachings of the Dominicans and the exile to Jerusalem of Moshe ben Nahman. He died in San Juan de Acre in 1269.

6

Carrer de l'Arc de Sant Ramon del Call *Arc de Sant Ramon del Call Street*

Malgrat el seu traçat irregular, el carrer segueix la línia interior de la muralla romana, amagada entre les cases d'aquest carrer i la dels Banys Nous. Per la documentació escrita, sabem de la possible existència en aquest carrer de la sinagoga anomenada dels Francesos (construïda per jueus expulsats de França el 1307) i uns banys freds (probablement el micvé o sala de banys rituals del call), que encara no s'han pogut localitzar amb exactitud. S'especula que es trobava en el número 7. Aquest carrer no tenia sortida directa al carrer del Call i es comunicava directament amb el Castell Nou a través d'un pas elevat. En fotografies de finals del segle XIX pot veure's encara l'arc que va donar nom al carrer.

Despite its irregular layout, the street follows the interior line of the Roman wall, hidden between the houses of this street and that of the Banys Nous. From the written documentation, we know of the possible existence in this street of the synagogue named after the French (built by Jews expelled from France in 1307) and cold baths (probably the miqvé or ritual bathing room of the Call).

It is speculated that the location of this bath is in the number 7 of this street. This street had no direct exit to the road of the Call and communicated directly with the Castell Nou through a flyover. In photographs from the late nineteenth century, you can still see the arch that gave the street its name.

Carreu amb la cavitat d'una antiga mezuzà medieval reaprofitat en una finestra d'una casa al carrer de l'Arc de Sant Ramon

Sillar with the hole of an old medieval mezuzah, reused as a window of a house at Arc de Sant Ramon Street.

7

Carrer de Marlet Marlet Street

Làpida jueva al carrer de Marlet (còpia de l'original).
Jewish gravestone at the Marlet Street (copy of the original).

En recórrer el carrer de Marlet, fixeu-vos en el mur de la casa número 1. Allà hi trobareu una làpida fundacional d'una institució caritativa del call creada pel rabí i jurista Samuel ha-Sardí. A sota de la inscripció en hebreu hi ha una altra làpida amb la traducció al castellà feta al segle XIX i que es considera que és errònia, per la qual cosa el Museu d'Història de Barcelona hi ha col·locat a sota una placa amb una traducció més precisa: "Fundació Pia de Samuel ha-Sardí; el seu llum crema permanentment".

As you walk through the street, pay attention to the wall of house number 1. There, you will find a founding headstone of a charitable institution of the call created by Rabbi and jurist, Samuel ben Isaac Ha-Sardí. Below the Hebrew inscription is another tombstone with its Spanish translation made in the nineteenth century, a date that has been erroneously estimated, so the Museum of the History of Barcelona has placed a plaque below with a more accurate translation: "Pia de Samuel Foundation Ha-Sardí" (its light burns permanently).

Als voltants de la desapareguda Sinagoga Major In the vicinity of the former major synagogue

En el número 5 del Carrer de Marlet hi ha la porta d'accés a l'Associació del Call de Barcelona, que treballa per a la recuperació de la memòria històrica de la comunitat jueva al barri i a Catalunya.

La seva seu es troba al costat del solar on alguns estudis recents situen l'emplaçament de la Sinagoga Major (número 9 del carrer de Salomó ben Adret). Pel carrer de Marlet s'accedia a la part de la sinagoga de les dones. A prop d'allà, al carrer de Salomó ben Adret número 6, hi ha el Centre Adret, centre de difusió de la cultura jueva a Barcelona.

At number 5 Calle de Marlet is the access door to the Call Association of Barcelona, which works to recover the historical memory of the Jewish community in the neighborhood and in Catalonia. Its headquarters is next to the site where recent studies have placed the location of the main synagogue (number 9 of Salomó ben Adret street). On Marlet Street was another gate to the women's gallery of the synagogue. Nearby, at number 6 Salomó ben Adret Street, is the Adret Center, which works to disseminate Jewish culture in Barcelona.

Il·lustració © Andrea Soria

8

Carrer del Call Call Street

El carrer que porta per nom el de l'antic barri jueu ens sorprèn per la seva animació i la seva forma; el mur romà que sobresurt d'una façana ens recorda que moltes cases d'aquesta part del Call a prop dels Banys Nous van aprofitar la muralla com a mur de suport. En la confluència del carrer de Sant Domènec amb el carrer del Call hi havia la porta principal del call.

Les quatre cantonades del call The four corners of Call

El carrer del Call, que va constituir el card o de la ciutat romana, va tenir modificacions en el seu traçat recte amb la construcció a l'edat mitjana del Castell Nou, una fortalesa que es va erigir aprofitant la primitiva porta romana que s'obria al sector sud de la muralla. La cruïlla dels carrers del Call, d'Avinyó, de la Boqueria i dels Banys Nous ha estat conegut com "les quatre cantonades del Call".

The street that bears the name of the old Jewish quarter surprises us with its animation and its form; the Roman wall that protrudes from a facade reminds us that many houses in this part of the call near the Banys Nous took advantage of the wall as a support. In the confluence of the street of Sant Domènec with the street of the call was the main door of the Jewish quarter.

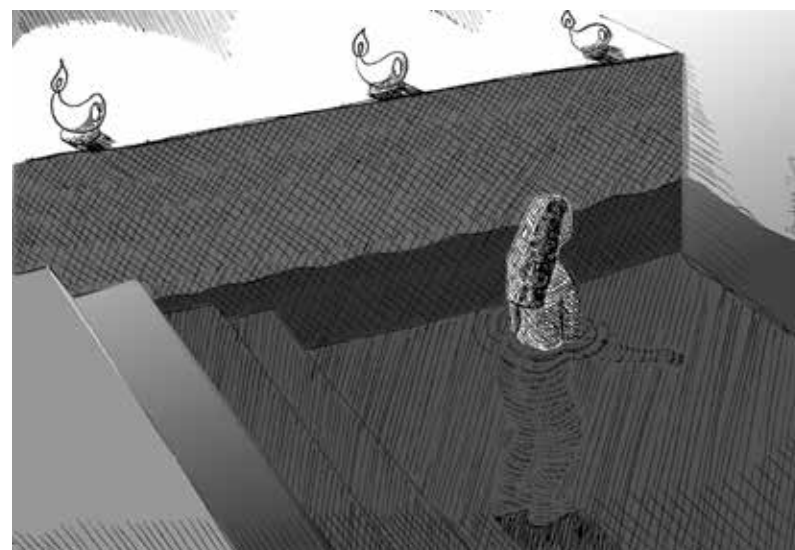
9

Banys Nous Banys Nous

El nom d'aquest carrer fa referència a un edifici singular que el va caracteritzar durant llarg temps: els Banys Nous, els banys públics medievals de la ciutat, que es trobaven fora del recinte del call. Estaven situats a la part d'aquest carrer que fa cantonada amb el de la Boqueria. Els banys van ser fundats l'any 1160 per l'alfaqí Abraham Bonastruc, per concessió del comte Ramon Berenguer IV. El comte va cedir unes terres situades fora del mur romà, sota el Castell Nou, lloc on abundava l'aigua. Tenia diverses sales i dependències. Els seus últims vestigis van ser enderrocats el 1834.

The name of this street refers to a unique building that characterized it for a long time: the Banys Nous, the medieval public baths of the city. These baths were located on the part of this street that is on the corner of La Boqueria. They were founded in the year 1160 by the alfaquí Abraham Bonastruc, by concession of the count Ramon Berenguer IV. The count yielded lands located outside the Roman wall, under the Castell Nou, where water abounded. It had different rooms and dependencies. Its last vestiges were demolished in 1834.

The street of the Call, which constituted the thistle of the Roman city, underwent modifications in its straight path with the construction in the Middle Ages, of the Castell Nou, a fortress that was erected taking advantage of the primitive Roman door that opened in the southern sector of the wall. The crossing of the streets of Call, Avinyó, La Boqueria and Banys Nous has been known as «the four corners of the Call».

Il·lustració: © Andrea Sirota

10

Call Menor Minor Call

A la Barcelona medieval hi havia dos barris jueus: el Call Major i el Call Menor. No estaven comunicats entre si, però es creu que quan es va començar la urbanització dels carrers dels Banys Nous, de la Boqueria i d'Avinyó, després d'obtenir el permís per perforar el mur romà, la comunicació va ser molt més directa. Entremig dels dos calls hi havia el Castell Nou. I també va quedar equidistant entre els dos barris l'edifici dels Banys Nous, que eren públics i no restringits per causes religioses, racials o de gènere.

In medieval Barcelona, there were two Jewish quarters: the Call Major and the Call Menor. They were not connected to each other, but it is believed that when the urbanization of the streets of Banys Nous, de la Boqueria, and Avinyó began, with the permission to drill the Roman wall, the communication was much more direct. In the middle of the two Jewish quarters was the Castell Nou (New Castle). The building comprising the Banys Nous or New Baths, which were public and unrestricted for religious, racial, and gender reasons, was also equidistant between the two neighborhoods.

El barri és una urbanització que va ser planejada al segle XIII. L'amuntegament de la població jueva al Call Major va obligar a crear aquest nou barri jueu. Estava format per diverses illes amb una sinagoga i una plaça, davant del peu del Castell Nou i a l'exterior de la muralla romana. El Call Menor no tenia comunicació directa amb el Call Major. Els seus límits eren els carrers de la Boqueria, de Rauric, de la Lleona i d'Avinyó. Després dels esdeveniments del 1391, el Call Menor va ser ocupat pels conversos que van romandre a la ciutat i que es dedicaven sobretot a activitats artesanals: orfèvres, teixidors de vels, sastres, sabaters.

The neighborhood is an urbanization that was planned in the thirteenth century. The overcrowding of the Jewish population in the Call Major forced the creation of this new Jewish neighborhood. It was formed from several blocks with a synagogue and a square, in front of the foot of the Castell Nou and outside the Roman wall.

The Call Menor had no direct communication with the Major. Its limits were the streets of La Boqueria, Rauric, La Lleona, and Avinyó. After the events of 1391, the Call Menor was occupied by the converts who remained in the city and who were mainly engaged in craft activities: goldsmiths, veil weavers, tailors, and shoemakers.

Patrimoni jueu Jewish heritage

Al cor de l'antic Call Major (plaça de Manuel Ribé, s/n) hi ha el centre MUHBA El Call, al mateix lloc on al segle XIV s'aixecava la casa de Jucef Bonhiac, teixidor de vels. El centre museístic dona a conèixer la trajectòria dels jueus en la història medieval de la ciutat i el seu llegat cultural. També s'exposen algunes de les peces localitzades en les excavacions arqueològiques dutes a terme al Call.

Un altre centre del Museu d'Història de Barcelona dedicat a la memòria del Call és l'anomenat Conjunt Monumental de la plaça del Rei, format pel Palau Reial i la casa Padellàs. El Palau Reial va ser palau comtal al segle XI, i va funcionar després durant segles com a residència dels reis d'Aragó i Catalunya.

En la planta baixa del Palau Reial es troben les sales del Museu d'Història dedicades a la Barcelona medieval. Allà s'hi exposa la làpida original de

Fragment de ceràmica amb una inscripció amb caràcters hebreus.
Fragment of ceramics with an inscription in Hebrew characters.

Samuel ha-Sardí i algunes de les làpides hebrees del cementiri de Montjuïc.

In the center of the old Call Major (square of Manuel Ribé s/n) is the MUHBA, located in the same place as the house of Jucef Bonhiac, weaver of veils in the fourteenth century. The museum's center delves into the history of the Jews during the medieval history and cultural legacy of the city.

Some of the pieces found by archaeological excavations carried out in the call are also exhibited. Another center of the Museum of

the History of Barcelona dedicated to the memory of the call is the so-called Monumental Ensemble of the Plaça del Rei, formed by the Palau Reial and the Padellàs house. The Palau Reial was a county palace in the eleventh century and later operated for centuries as the residence of the kings of Aragon and Catalonia. On the ground floor are the rooms of the history museum that are dedicated to medieval Barcelona. There, the original tombstone of Samuel Ha-Sardí and some of the Hebrew tombstones of the cemetery of Montjuïc are exhibited.

Illustració: © Andrea Stora

Maqueta de la Barcelona medieval (siglo XV).
Model of medieval Barcelona (15th century).

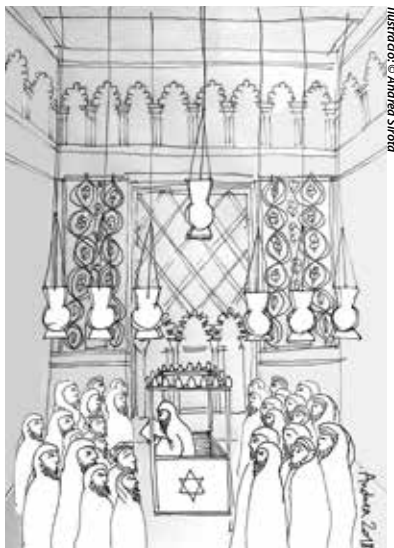
11

Sinagoga del Call Menor - Església de Sant Jaume *Synagogue of the Call Menor - Church of Sant Jaume*

A la desembocadura de la Volta del Remei al carrer de Ferran, hi va haver fa temps una plaça, en la qual hi havia la coneguda com a sinagoga del Call Menor, enderrocada el 1395, després de les matances del call del 1391. Al seu lloc, els mateixos conversos van aixecar l'església de la Trinitat.

La sinagoga possiblement va ser construïda el 1263, any en què Jaume I va concedir permís a Bonanasc Salamó per fer-ho en aquest lloc.

At the ed of the Volta del Remei on Calle Ferran, it was once a square, and in it the so-called synagogue of the Call Menor, demolished in 1395, after the massacres of the Jewish quarter of 1391. Instead the converts themselves raised the church of the Trinity. The Synagogue was possibly built in 1263, the year in which Jaime I granted permission to Bonanasc Salamó to do it in this place.

Dependències comunitàries *Community dependencies*

A més de la Sinagoga Major, a l'antic carrer de Sant Domènec del Call s'ubicava un altre dels edificis principals de la comunitat jueva, la carnisseria, on es venia la carn caixer, degudament purificada per al consum familiar. L'any 1391 David de Belcaire era propietari de l'edifici de la carnisseria.

El 1357 es va construir la font del Call, al centre del carrer de Sant Honorat, per evitar que els hebreus haguessin de sortir fora dels límits del call a buscar aigua.

Al segle XIV es documenten també quatre sinagogues més, integrades al conjunt d'un dens teixit social en el qual conviuen rabins i estudiosos amb mestres artesans, mèdics i comerciants.

In addition to the mayor synagogue, in the old street of Sant Domènec del Call, another of the main buildings of the Jewish community was located: the butcher shop, where the kosher meat was sold, duly purified for family

consumption; in 1391, David de Belcaire owned the building (slaughterhouse). In 1357, the fountain of Call was built in the center of Sant Honorat Street to prevent the Hebrews from going outside the boundaries of the Jewish quarter to look for water. In the 14th century records, four other synagogues are documented, integrated into the whole of a dense social fabric in which rabbis and scholars coexisted with master artisans, doctors, and merchants.

La memòria de la "muntanya dels jueus": Montjuïc *The memory of the Mount of the Jews: Montjuïc*

Un anell trobat al cementiri jueu.
A ring found in the Jewish cemetery.

La muntanya de Montjuïc, un dels símbols de Barcelona, deu el seu nom a l'existència allà del cementiri jueu de la ciutat.

S'han localitzat en excavacions arqueològiques prop de 725 tombes d'aquest cementiri (avui dia no visitable), la qual cosa el converteix en la necròpolis jueva medieval més gran d'Europa descoberta fins ara. A més del seu cementiri, els jueus van tenir al Mons Judaicus i els seus voltants cases i terres de cultiu.

The mountain of Montjuïc, one of the symbols of Barcelona, owes its name to the existence there of the Jewish cemetery of the city. Archaeological excavations have been located near 725 tombs of this cemetery (today not visitable), which makes it the largest medieval Jewish necropolis in Europe discovered so far. In addition to its cemetery, the Jews had houses and farmland in Mons Judaicus and its surroundings.

Panoràmica de Montjuïc.
Panoramic view of Montjuïc.

Paisatge inoblidable

Unforgettable landscape

La ubicació privilegiada del castell de Montjuïc, al cim de muntanya, permet als visitants gaudir d'unes vistes immillorables sobre Barcelona i els seus voltants. La terrassa del pati d'armes es converteix en un mirador de 360 graus amb vistes sobre la ciutat, el port, la Mediterrània, la costa barcelonina i el Baix Llobregat. Des d'allà és fàcil imaginar els jueus de la ciutat dirigir-se des d'una de les portes de la muralla medieval cap a la muntanya formant part del seguici fúnebre d'un difunt de la comunitat.

The privileged location of the castle of Montjuïc, on the mountain top, allows the visitor to enjoy unbeatable views over Barcelona and its surroundings. The terrace of the courtyard becomes a 360° viewpoint with views over the city, the port, the Mediterranean, the Barcelona coast, and the Baix Llobregat. From there it is easy to imagine the Jews of the city heading from one of the doors of the medieval wall to the mountain as part of the funeral procession of the Jewish community.

Posa't els auriculars i escolta aquesta cançó mentre contemples la bellesa de Barcelona:
 Put on your earphones and listen to this song while you contemplate the beauty of Barcelona:

00:00

<https://itunes.apple.com/es/album/mediterraneo/266185620?i=266185625>

03:25

Gastronomia de Barcelona

Gastronomy from Barcelona

Per la seva ubicació geogràfica, la gastronomia de la ciutat es nodreix del millor del mar i la muntanya. Però és l'encertada fusió d'aquests dos elements el que realment atorga valor a la cuina catalana, que defineix el veritable estil de vida mediterrani.

Due to its geographical location, the gastronomy of the city enjoys the best of the sea and the mountains. But it is the successful fusion of these two elements that gives value to Catalan cuisine, which defines the exact Mediterranean way of life.

Receptes de l'àvia sefardita

Sephardic grandmother recipes

Massá de sucre

1 ou
Egg

1 1*

1 tassetta de cafè plena
d'oli

Coffee cup filled with oil

1 culleradeta de Royal*

Teaspoon of Royal

El que necessiteu
de farina

What you need flour

* Royal (N. de l'A.): A l'Uruguai s'anomena Royal la pols d'enfornar.

*Royal: In Uruguay it is called royal to dust to bake.

Preparació / Preparation

Barregeu-ho tot i feu una massa.
Pinteu-la amb clara d'ou.

Mix everything and make a dough.
Pass an egg on top.

Cafès alegres

Per als sefardites, menjar una cosa dolça sempre és motiu d'alegria en família.

Aquestes són receptes d'una àvia sefardita, la senyora Juana Amelia Nachajón, nascuda a Grècia i que va emigrar a l'Uruguai a començaments del segle XX amb la seva família. Les receptes han estat rescatades per l'autora de la present guia, que les transcriu respectant exactament la fórmula original.

These are recipes of a Sephardic grandmother, Doña Juana Amelia Nachajón, born in Greece and who emigrated to Uruguay at the beginning of the 20th century with her family. They have been rescued by the author of this guide. Here is transcribed respecting exactly the original recipe.

Glossari Glossary

Aljama: institució pròpia dels regnes hispànics medievals que s'encarregava del govern i l'administració interna de la comunitat jueva.

Call: denominació tradicional del barri jueu o de la part d'una ciutat en la qual es concentraven els habitatges dels jueus. En alguns casos estava determinada per llei com a lloc exclusiu de residència dels membres d'aquesta comunitat. Per extensió, aquest terme s'aplica a qualsevol zona habitada notòriament per famílies de cultura jueva.

Colació: barri que té de capçalera una parròquia.

Convers: jueu convertit, batejat, al cristianisme.

Delme: impost del deu per cent: dècima part dels havers usualment referits a la producció agrícola o al comerç que es pagaven al rei, al senyor o a l'Església.

Diàspora: dispersió. Paraula d'origen grec, que vol dir exili i amb la qual es designa la dispersió del poble jueu per tot el món.

Guixeria: obra o decoració feta gravant o tallant formes sobre una superfície de guix.

leixivà: centre d'estudis de la Torà i del Talmud, generalment dirigida als homes.

Menorà: candelobre o llum d'oli de set braços, un dels elements rituals del judaisme i així mateix un dels seus símbols més antics. Representaria els arbustos en flames que va veure Moisès al mont Sinai (Èxode, 25).

Mudèjar: musulmans que van romandre vivint en territori conquerit pels cristians. Se'ls va permetre continuar practicant la religió islàmica, utilitzar la seva llengua i mantenir els seus costums.

Penitenciat: castigat per l'antic tribunal eclesiàstic de la Inquisició.

Sanefa: element decoratiu llarg i estret que es col·loca en una paret envoltant-ne el perímetre o com a marc d'altres elements decoratius.

Sefardita: jueu d'origen hispànic que va viure a la península Ibèrica abans de l'expulsió del 1492.

Sinagoga: lloc de fidels jueus i el lloc de culte i estudis.
Talmud: llei oral; recull les discussions rabíniques sobre les lleis i els costums.

Teginat: fustes o bigues situades a les sostrades entre els buits de les quals es cobrien d'ornaments. Generalment aquest nom es refereix a tota sostrada amb decoració de fusta.

Torà: text dels cinc primers llibres de la Bíblia.

Yad: lit. Mà. Punter que serveix per seguir el text sense tocar la lluna de la Torà.

Aljama: Institution proper of the medieval Hispanic kingdoms that was in charge of the government and the internal administration of the Jewish community.

Coffered: Wood or beams located in the roofs between whose holes were covered with ornaments. Generally this name refers to every roof with wood decoration.

Valance: A long narrow decorative element that is placed on a wall surrounding its perimeter or as a frame of other decorative elements.

Collation: Or collage, neighborhood that has a head parish.

Conversion: Jewish converted, baptized, to Christianity.

Tithing: Tax of ten percent One tenth of the assets usually referred to the agricultural production or the commerce that were paid to the king, to the lord or to the Church.

Diaspora: Dispersion. Word of Greek origin, which means 'exile' and with which is designated the dispersion of the Jewish people throughout the world.

Juderia: Traditional denomination of the Jewish district or of the part of a city in which the houses of the Jews were concentrated. In some cases it was determined by law as an exclusive place of residence for members of that community. By extension, this term applies to any area inhabited by Jewish culture families.

Menorah, I. Heb: Chandelier or oil lamp with seven arms, one of the ritual elements of Judaism and also one of its oldest symbols; Would represent the burning bushes that Moses saw on Mount Sinai (Exodus, 25).

Mudejar: Muslims who remained living in territory conquered by Christians. They were allowed to continue practicing the Islamic religion, using their language and maintaining their customs.

Penitentiary: Punished by the former Ecclesiastical Tribunal of the Inquisition.

Sephardic or Sephardic: Jew of Hispanic origin who lived in peninsula before the expulsion of 1492.

Synagogue: Place of Jewish worshipers and place of worship and studies.

Talmud, I. Heb: Oral law; Collects the rabbinical discussions on the laws, customs.

Torah, I. Heb: Text of the first five books of the Bible.

Yad, I. Heb: Lit. Hand. Pointer used to follow the text without touching the scroll of the Torah.

Plaster: A work or decoration made by engraving or carving forms on a plaster surface.

Yeshiva, I. Heb: Center of studies of the Torah and the Talmud generally directed to the men.

CAMINOS DE
SEFARAD
RED DE JUDERÍAS DE ESPAÑA